

OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY
FINANSOWEJ (WPF) GMINY SIERAKÓW,
W TYM CHARAKTERYSTYKA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Sieraków przygotowano na podstawie art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U z 2015 r. poz. 92). Przyjęto założenie, że poprzednia Wieloletnia Prognoza Finansowa obowiązywała do końca 2017 roku, a od 2018 roku weszła w życie nowa Wieloletnia Prognoza Finansowa i obejmuje okres od 2018 do 2031 roku, natomiast przedsięwzięcia wieloletnie ujęte w wykazie przedsięwzięć zostały przeniesione do nowej prognozy, za wyjątkiem tych przedsięwzięć, które skończyły się w 2017 roku.

Przyjęte założenia do opracowanej WPF:

1. WPF opracowana została w związku z pracami nad uchwałą budżetową gminy Sieraków na 2018 r., natomiast aktualizowana jest w związku z podpisaniem dwóch umów o dofinansowanie przedsięwzięć, z których jedno jest już w wykazie przedsięwzięć, lecz z innymi wartościami, natomiast drugie należy dodać do wykazu. Ponadto planowany jest przedterminowy wykup w 2018 roku obligacji, których termin wykupu przypada na 2019 rok oraz nie będzie w 2019 roku zaciągany nowy dług w kwocie 1.422.000,00 zł, co powoduje konieczność weryfikacji prognozy kwoty długu oraz przychodów w 2019 roku i rozchodów w latach następnych. Ponadto aktualizacja ma na celu dostosowanie do zmian w budżecie 2018 r.
2. Okres WPF obejmuje lata 2018-2031, z tym że prognoza na okres 2018-2022 jest prognozą w pełnym zakresie informacji, a na pozostały okres – tylko w zakresie informacji niezbędnych dla prognozy długu i oszacowania możliwości jego spłaty. Aktualnie obowiązująca ustawa o finansach publicznych wymaga prognozowania na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Jednak dla prognozy kwoty długu oraz wyliczenia wskaźników obsługi długu niektóre dane dotyczące dochodów i wydatków ogółem, dochodów i wydatków bieżących oraz majątkowych, dochodów ze sprzedaży mienia, wydatków związanych z obsługą długu, poręczeń i gwarancji, wyniku budżetu, przychodów i rozchodów są obowiązkowe. Jednak im dłuższy okres prognozowania, tym prognoza jest obciążona większym ryzykiem błędu. Niezaciągnięcie nowego długu w kwocie 1.422.000,00 zł w 2019 roku spowoduje również, że spłata długu skończy się wcześniej – w 2030 roku i na tym roku można byłoby zakończyć wieloletnią prognozę finansową. Jednak, ponieważ poprzednia prognoza była opracowana do 2031 roku, nie skracano okresu prognozowania.
3. Prognoza na 2018 rok jest zgodna z budżetem gminy na 2018 rok.

4. Przystępując do opracowania nowej Wieloletniej Prognozy Finansowej dla gminy Sieraków uwzględniono następujące globalne przesłanki społeczno-gospodarcze (m.in. wynikające z analiz Narodowego Banku Polskiego „Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD”, NBP, Warszawa, 13 listopad 2017 r.):
- wyższy wzrost PKB w otoczeniu polskiej gospodarki w latach 2017-2018;
 - w krótkim okresie niższa oczekiwana inflacja w otoczeniu zewnętrznym;
 - niepewność dot. perspektyw inflacji zwiększa utrzymywanie się niskiej dynamiki płac;
 - oczekiwana stabilizacja cen ropy naftowej;
 - popyt konsumpcyjny głównym czynnikiem wzrostu PKB;
 - dobra sytuacja finansowa gospodarstw domowych;
 - konsumpcji sprzyjają korzystne nastroje konsumentów i bardzo dobra sytuacja na rynku pracy;
 - stopy aktywności zawodowej rosną, ale negatywnie na podaż pracy oddziałują zmiany struktury demograficznej;
 - najniższe w historii badań ryzyko utraty pracy oraz odpływu z zatrudnienia do nieaktywności;
 - aktywność zawodowa osób 45+ rośnie w przededniu obniżenia wieku emerytalnego;
 - aktywność zawodowa w wieku przedemerytalnym ciągle niższa niż średnia w UE28;
 - dobra sytuacja na rynku pracy może rozłożyć w czasie efekty obniżania wieku emerytalnego;
 - wzrost liczby imigrantów (głównie z Ukrainy) na polskim rynku pracy;
 - liberalizacja polityki wizowej UE wobec Ukrainy nie powoduje znacznego odpływu imigrantów z Polski;
 - pomimo korzystnych uwarunkowań popytu na pracę ograniczona podaż pracy będzie prowadzić do wyhamowania wzrostu liczby pracujących;
 - przyspieszenie płac;
 - od 2017 r. przewidywany wzrost inwestycji;
 - wysoki stopień zaawansowania podpisanych umów na wykorzystanie środków UE przemawia za utrzymaniem się wysokiej dynamiki absorpcji funduszy unijnych;
 - ankiety wśród przedsiębiorstw wskazują na niskie bariery popytu, wzrost optymizmu, dalszą poprawę koniunktury i rosnące portfele zamówień oraz wysoki stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych – przedsiębiorstwa planują zwiększenie nakładów inwestycyjnych;
 - wkład eksportu netto do wzrostu czynnikiem ograniczającym dynamikę PKB;
 - stopniowe umocnienie złotego;
 - dynamika cen konsumenta stopniowo powraca do celu inflacyjnego;
 - w latach 2018-2019 luka popytowa nie przekracza 1 % PKB potencjalnego;
 - wpływ rosnącej presji kosztowej w kraju ograniczany przez miarkowaną dynamikę cen importu;
 - ceny surowców energetycznych po wzroście w krótkim horyzoncie będą stopniowo obniżać się.
5. W WPF zaplanowano na lata 2019-2022 wzrost dochodów bieżących średnio o ok. 3,0% rocznie, natomiast na lata 2023-2031 - o 2,5 %. Przyjęte wskaźniki oparto m.in. na założeniach Ministerstwa Finansów w sprawie tempa wzrostu PKB oraz prognoz dotyczących inflacji (wskaźniki te zostały opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa Finansów), na ocenach wyrażonych w raportach Rady Polityki Pieniężnej Narodowego Banku Polskiego oraz ocenach ekonomistów, publikowanych w internecie.

Podkreślić należy, że przyjęte wskaźniki wzrostu są bardziej ostrożne niż projekcje zawarte w „Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2017-2020” (uchwała nr 46 Rady Ministrów z dn. 25 kwietnia 2017 r., MP poz. 439). Natomiast w związku z wprowadzeniem programu Rodzina 500+ uwzględniono w prognozie na lata 2019-2031 wzrost dochodów ogółem, dochodów bieżących, dotacji na zadania zlecone, wydatków ogółem oraz wydatków bieżących o kwotę 5.000.000 zł (trudno przewidzieć, jaki będzie poziom dotacji w okresie prognozy, dlatego przyjęto wielkość stałą i zaobserwowano jej wpływ na wskaźniki). Dotacje są elementem znaczącym w budżecie i ich zmiana powoduje jednoczesną zmianę w wydatkach bieżących, więc z założenia nie powinna mieć większego wpływu na prognozę. Jednak przy tak dużej kwocie dotacji na ww. program (tj. ponad 17 % dochodów i ponad 14 % wydatków w 2018 roku) dotacja ta znacząco wpływa początkowo na poprawę wskaźników obsługi długu, a następnie na stopniowe pogarszanie się wskaźników. Działanie nasze podyktowane jest więc ostrożnością. Dlatego prognoza na lata 2019-2031 w pozostałym zakresie odpowiada prognozowanym dochodom oraz wydatkom z prognozy poprzedniej.

6. Dochody planowane z podatków i opłat obejmują dochody klasyfikowane w następujących paragrafach: 031, 032, 033, 034, 035, 036, 041, 043, 044, 046, 047, 048, 049, 050, 055, 064, 066, 067, 069.
7. W WPF założono następujące dochody ze sprzedaży majątku:
 - 2018 r. 366.410,00 zł
 - 2019 r. 203.384,00 zł
 - lata 2020 – 2022 po 100.000,00 zł rocznie.

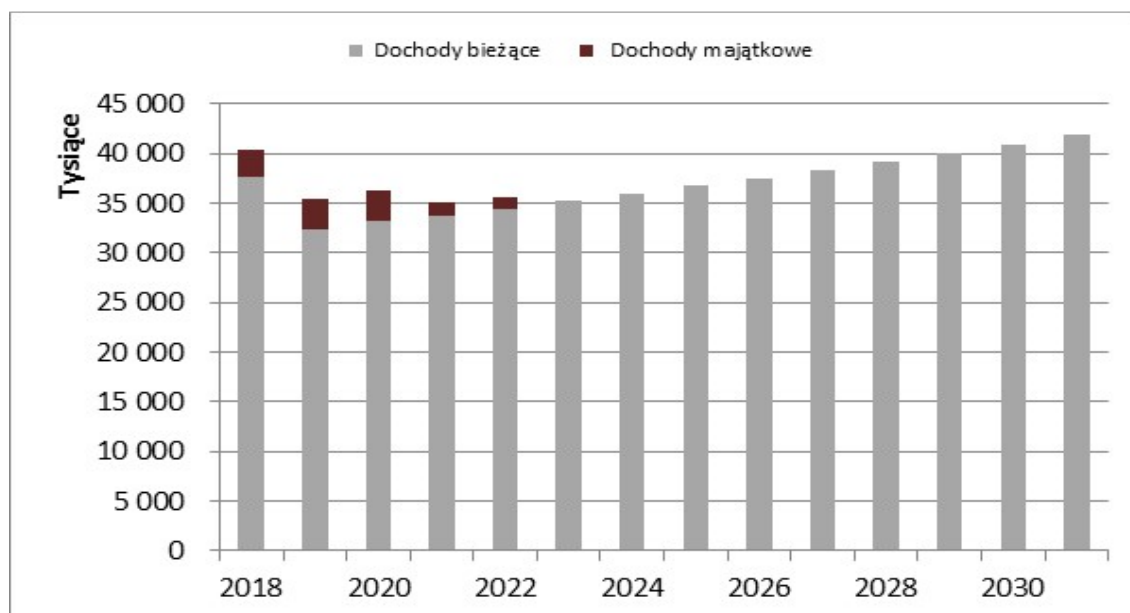
Na lata 2023-2031 nie planowano dochodów ze sprzedaży majątku.

Urząd Gminy Sieraków przygotował do sprzedaży nieruchomości położone w Ławicy o powierzchni ok. 20 ha, które przeznaczone są na rozwój turystyki i stanowić będą główne źródło potencjalnych dochodów ze sprzedaży majątku. Przygotowane do sprzedaży są ponadto nieruchomości przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe na terenie sołectwa Lutom powierzchni ok. 0,7 ha. Ponadto przygotowana do sprzedaży jest nieruchomość położona w Sierakowie i stanowiąca teren mieszkaniowo-usługowy oraz leśny o powierzchni ok.0,3 ha.

8. Zaplanowano dodatkowe dochody majątkowe z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje w następujących kwotach:
 - w 2019 r. o 2 826 049,46 zł
 - w 2020 r. o 3 074 641,81 zł
 - w 2021 r. o 1.241 000,00 zł
 - w 2022 r. o 1 086 000,00 zł

Dochody te planowane są w związku z podpisaniem aneksu do umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej przedsięwzięcia pn. „Hala widowiskowo-sportowa w Sierakowie”, umowy o dofinansowanie z WRPO przedsięwzięcia „Muzeum Rybactwa...” oraz z zamiarem aplikowania o środki unijne z nowej perspektywy finansowej lub o środki z innych źródeł zewnętrznych na priorytetowe dla gminy projekty ujęte w wykazie przedsięwzięć (pozyskanie środków zewnętrznych jest warunkiem sine qua non realizacji tych przedsięwzięć). Założono, że dofinansowanie do większości projektów będzie na poziomie ok 50 %, a pozostałe środki będą wkładem własnym (kwalifikowalnym jak i niekwalifikowalnym).

9. Kształtowanie się dochodów, w tym dochodów bieżących oraz majątkowych, w latach prognozy przedstawia poniższy wykres:

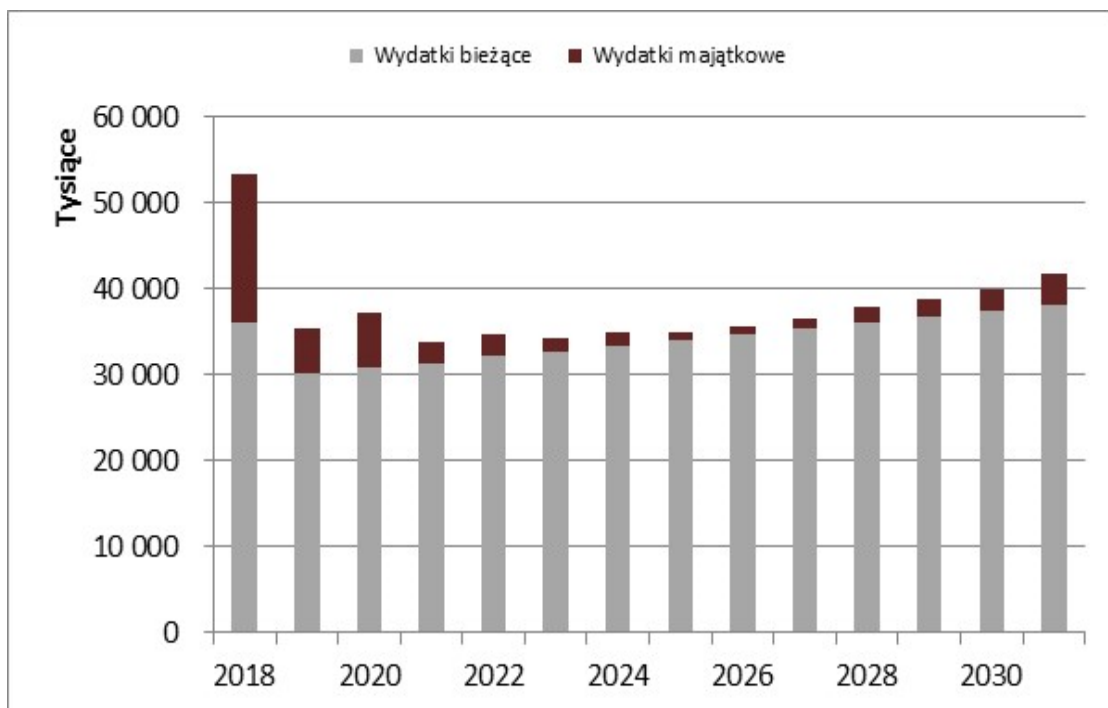
10. Podczas prac nad WPF przyjęto, że wskaźnik bezrobocia na terenie gminy Sieraków będzie nieco powyżej średniego bezrobocia dla województwa wielkopolskiego (we wrześniu 2017 r. wynosiło ono 5,0% w powiecie międzychodzkiem; 4,0% w woj. wielkopolskim, 6,8% w kraju; w styczniu 2017 r. bezrobocie wynosiło 5,8% w powiecie międzychodzkiem, 5,1% w woj. wielkopolskim oraz 8,5% w kraju).
11. W WPF przyjęto, że wydatki bieżące budżetu będą wzrastać w latach 2019-2022 o ok. 3 % rok do roku (bez uwzględnienia wydatków bieżących finansowanych dotacjami bieżącymi, które planowano na takim samym poziomie jak dochody z dotacji). Na lata 2023-2031 zaplanowano wzrost wydatków bieżących o 2,5 %. Przyjęte założenia wymagać będą permanentnej optymalizacji wydatków.
12. W prognozie na lata 2018-2031 zaplanowano wydatki bieżące z tytułu poręczenia udzielonego OSP Chorzępowo na zakup samochodu pożarniczego w łącznej kwocie 248.794,00 zł (po uwzględnieniu dokonanej już przez OSP spłaty rat i odsetek). Poręczenie to udzielone jest na okres dłuższy niż obejmuje wieloletnia prognoza finansowa, bo do roku 2032. Na 2032 rok potencjalne wydatki bieżące z tytułu poręczenia wyniosą 132.130,00 zł.
13. Zaplanowano także dodatkowe środki na lata 2018-2031 na obsługę nowego zadłużenia (poza wskaźnikiem wzrostu wydatków bieżących).
14. Podkreślić należy, że wobec każdego z planowanych do realizacji przedsięwzięć czynione są starania o pozyskanie zewnętrznych środków finansowych. Wynika to między innymi z rozpoczęcia nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020.

15. Zarówno zrealizowane w latach poprzednich jak i planowane do realizacji przedsięwzięcia mają przyczynić się do wzrostu aktywności i potencjału gospodarczego przedsiębiorstw działających na terenie gminy Sieraków. Działania te skutkować powinny zwiększonymi dochodami budżetowymi; szczególnie podkreślić należy, że wykonane i zakładane inwestycje poprawiać będą atrakcyjność Sierakowa dla ruchu turystycznego. Obecnie jest to jeden z ważniejszych sektorów gospodarczych w gminie a obserwowany wzrost turystyki w skali całego kraju oraz zainteresowanie Sierakowem osób spoza Polski dobrze rokuje co do potencjalnego wzrostu dochodów z tego sektora.
16. Potencjalnie korzystnie na rozwój gospodarczy gminy Sieraków (a tym samym wzrost dochodów) wpłynie również działalność stowarzyszenia, które realizować będzie strategię rozwoju lokalnego, na które środki będzie można pozyskać w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Podobnie jak w perspektywie finansowej 2007-2013 zakłada się, że dla okresu 2014-2020 będą one stanowiły jedno ze źródeł współfinansowania dla projektów gminy oraz przede wszystkim podmiotów gospodarczych, osób fizycznych i stowarzyszeń działających w gminie Sieraków.
17. Podkreślić należy również, że na terenie gminy Sieraków, w największych miejscowościach zrealizowane zostały inwestycje wodno-kanalizacyjne, co powoduje, że nie ma obecnie potrzeby ponoszenia kosztownych wydatków na tę infrastrukturę. Mniejsze zadania z tego zakresu realizowane są przez Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Komunalne, które jest spółką prawa handlowego będącą w całości własnością gminną.
18. Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów, pożyczek, obligacji. Na tej samej podstawie zaplanowano wysokość rozchodów. Planowane do zaciągnięcia nowe zobowiązania zwrotne planuje się spłacić do 2030 r. Zabezpieczono w prognozie środki na dodatkowe rozchody – począwszy od 2019 r. do 2030 r. Zaplanowano również dodatkowe środki na obsługę nowego zadłużenia w latach 2018-2030.
19. W kolumnie 2.1.3.1.2. wyodrębniono wydatki na obsługę części nowego planowanego zadłużenia, która ma służyć sfinansowaniu wkładu własnego w projekty unijne z załącznika 2 (tj. poz. 1.1.2.1, 1.1.2.2 i 1.1.2.8)..
20. Pozycja „Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane” została przeniesiona w takich samych kwotach jak w poprzedniej prognozie na lata 2017-2031 gdyż są to informacje nie mające istotnego znaczenia dla celu strategicznego prognozy, a obecnie trudno jest je rozsądnie oszacować - ze względu na zmiany m. in. w systemie oświaty, które wpłyną również na poziom wydatków w najbliższych latach na wynagrodzenia i pochodne.
21. Pozycja „Wydatki związane z funkcjonowaniem organów j.s.t.” obejmuje wydatki planowane w rozdziale 75022 „Rady gmin” oraz 75023 „Urzędy gmin, miast i miast na prawach powiatu” – założono 3 % wzrost wydatków z tego tytułu w latach 2019-2022 (wydatków bieżących, bez uwzględniania wydatków majątkowych).
22. Wydatki majątkowe zostały zaplanowane na przedsięwzięcia ujęte w załączniku nr 2 - w wykazie przedsięwzięć. Dodatkowo założono wydatki inwestycyjne na tzw. inwestycje drobne jednoroczne:
 - w 2019 r. 783.533,46 zł

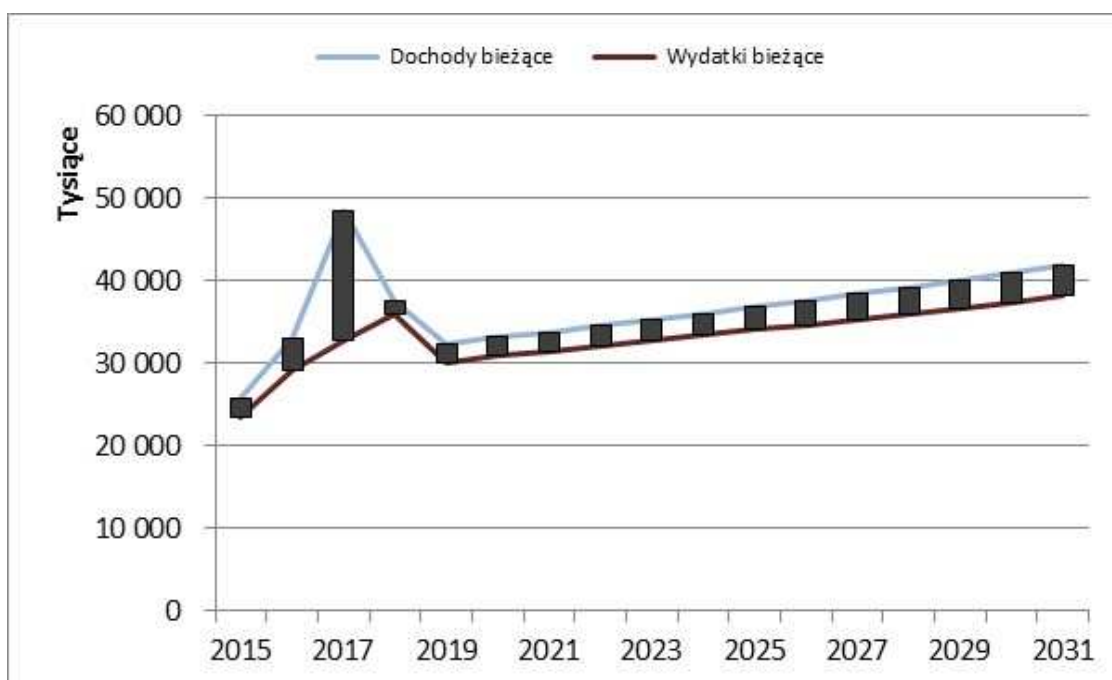
- w 2020 r. 0,00 zł
- w 2021 r. 0,00 zł
- w 2022 r. 402.300,00 zł.

Na lata 2023-2031 nie ma już planowanych wydatków na przedsięwzięcia z WPF, więc przeznaczenie wszystkich planowanych wydatków majątkowych będzie określone w późniejszym okresie.

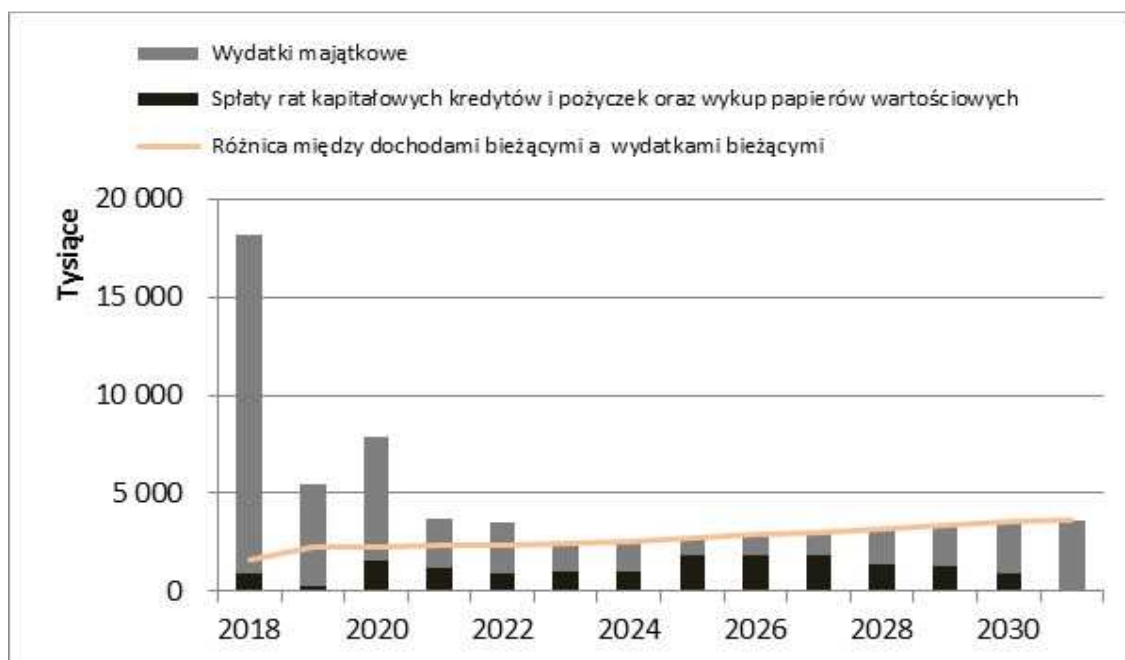
23. Kwoty wykazane w danych uzupełniających w kolumnie 11.4. „Wydatki inwestycyjne kontynuowane” oraz w kolumnie 11.5. „Nowe wydatki inwestycyjne” obejmują zarówno wydatki inwestycyjne klasyfikowane w par. 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” jak i w par. 606 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych”.
24. W danych uzupełniających w kolumnach 12.1., 12.1.1. i 12.1.1.1. oraz w kolumnach 12.2., 12.2.1, i i 12.2.1.1. uwzględniono dofinansowanie unijne wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie, natomiast w latach 2019-2022 w kolumnach 12.2. i 12.2.1. uwzględniono również planowane do pozyskania dofinansowanie unijne do projektów z wykazu przedsięwzięć.
25. W danych uzupełniających w kolumnach 12.3. oraz 12.4. uwzględniono wszystkie wydatki na planowane projekty z części 1.1. wykazu przedsięwzięć, natomiast w kolumnach 12.3.1. oraz 12.4.1. – tę część wydatków, którą planujemy sfinansować z dotacji unijnych (wynika to z nałożenia tzw. reguły kontrolnej w narzędziu informatycznym do tworzenia prognozy, która wymusza uwzględnienie wszystkich wydatków z części 1.1. załącznika nr 2, choć powoduje, że występują rozbieżności pomiędzy budżetem na 2018 rok a danymi w WPF).
26. W kolumnie 12.5. wykazano środki własne, które gmina przeznaczona na projekty z części 1.1. wykazu przedsięwzięć (zarówno kwalifikowalne jak i niekwalifikowalne). Jest już zawartych sześć umów na dofinansowanie: projektu realizowanego przez OPS „Pomoc w rodzinie”, projektu „Akademia Kompetencji...”, projektu „Wsparcie osób niesamodzielných...” budowę świetlicy w Przemyślu, rewitalizację terenu w Kaczlinie oraz Muzeum Rybactwa Śródlądowego, dlatego uwzględniono je w kolumnie 12.5.1. („Akademia Kompetencji...” Oraz „Wsparcie osób niesamodzielných...” również w kolumnach 12.6. i 12.6.1. gdyż dofinansowanie unijne przekracza 60 %). Natomiast w pozostałych przypadkach przedsięwzięć z części 1.1. wykazu nie ma umów o dofinansowanie, więc w latach 2018-2022 nie uwzględniano ich w kolumnie 12.5.1. Planowane dofinansowanie do przedsięwzięcia pn. „Muzeum Rybactwa...” zgodnie z podpisaną umową nie przekroczy poziomu 60 %, dlatego usunięto wydatki na wkład własny w to przedsięwzięcie z kolumny 12.6. Natomiast w pozostałych projektach inwestycyjnych nie przewiduje się, że dofinansowanie unijne będzie wyższe niż 60 %, w związku z tym nie uwzględniano ich przy wypełnianiu kolumn 12.6 i 12.6.1.
27. Nowe zadłużenie zaciągnięte w 2018 roku w kwocie 98.000,00 zł, oraz planowane do zaciągnięcia w 2020 r. w kwocie 1.320.000,00 zł, które ma finansować wkład własny w projekty unijne, wyodrębniono również w kolumnach 12.7 oraz 12.7.1.
28. Poziom planowanych wydatków, w tym wydatków bieżących oraz wydatków majątkowych, w prognozowanym okresie przedstawia poniższy wykres:

29. Kształtowanie się nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w latach prognozy przedstawiono na poniższym wykresie:

30. Poziom wydatków majątkowych, rozchodów na spłatę zadłużenia oraz nadwyżki operacyjnej w latach prognozy przedstawiono na kolejnym wykresie:

Charakterystyka planowanych przedsięwzięć wieloletnich:

1. W wykazie przedsięwzięć ujęto projekty, na które gmina uzyskała dofinansowanie oraz zamierza ubiegać się o dofinansowanie ze środków zagranicznych (projekty zostały ujęte w części 1.1 wykazu przedsięwzięć); są to:
 - a) wydatki na projekty bieżące:
 - „Pomoc w rodzinie” – projekt realizowany przez OPS w partnerstwie z powiatem międzychodzkiem oraz fundacją Aktywizacja z Warszawy (została podpisana umowa)
 - „Akademia Kompetencji w Gminie Sieraków” – projekt realizowany przez szkoły podstawowe w partnerstwie z firmą Certes (została podpisana umowa);
 - „Wsparcie osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych z terenu gminy Sieraków” – projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Wieś bez Barrier” z Chorzępowa (jest podpisana umowa),
 - b) wydatki na projekty inwestycyjne:
 - „Muzeum Rybactwa Śródlądowego i Ochrony Wód przy Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Sieraków – rewitalizacja obiektów po byłym kościele ewangelickim w Sierakowie” (podpisano umowę o dofinansowanie z WRPO na podstawie wniosku złożonego w 2016 roku),

- „Budowa świetlicy wiejskiej w Przemyśle” – podpisana umowa o dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
 - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej oraz polepszenie dostępu do terenów rekreacyjnych i obiektów zabytkowych: budowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego”,
 - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej: 1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej”,
 - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej: 2. Wymiana/rozbudowa/modernizacja taboru gminnego na tabor energooszczędny (m.in. OSP)”,
 - „Program „Rewitalizacja przestrzeni publicznych”: 1. Rewitalizacja i zabezpieczenie nabrzeża Warty w Sierakowie”,
 - „Program „Rewitalizacja przestrzeni publicznych”: 2. Rewitalizacja rynku w Sierakowie”,
 - „Rewitalizacja terenu turystyczno-rekreacyjnego w centrum Kaczlina” –podpisana umowa o dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
 - „Wsparcie osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych z terenu gminy Sieraków” – projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Wieś bez Barrier” z Chorzępowa (jest podpisana umowa) – w części dotyczącej wydatków majątkowych.
2. W wykazie przedsięwzięć inwestycyjnych w części 1.3. ujęto również istotne dla rozwoju gminy i polepszenia warunków życia mieszkańców przedsięwzięcia inwestycyjne, które planuje się zrealizować do 2022 roku. Są to:
- „Hala widowiskowo-sportowa w Sierakowie” (przedsięwzięcie priorytetowe, po odstąpieniu od umowy z poprzednim wykonawcą dokonano wyboru nowego wykonawcy, budowa została zakończona),
 - „Program: Modernizacja i rozbudowa dróg w gminie Sieraków” (na realizację programu przeznaczono (m. in. z wolnych środków) w tegorocznym budżecie kwotę 1.680.000,00 zł, co pozwoliło na przyspieszenie i skrócenie okresu realizacji programu),
 - „Sierakowskie Centrum Sportowo-Rekreacyjne” (zmniejszono wartość projektu gdyż nie ma naborów, w ramach których moglibyśmy wnioskować o dofinansowanie),
 - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej: 3. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego” (etap przedsięwzięcia przypadający na 2018 rok został zakończony),
 - „Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Lutomiu” (przedsięwzięcie zostało zakończone).
3. Dla przedsięwzięć, o których mowa w załączniku nr 2 w części 1.1, ustalono limity zobowiązań w wysokości sumy limitów wydatków do poniesienia w poszczególnych latach.
4. W wykazie przedsięwzięć bieżących w części 1.3. ujęto 6 umów ((po kontroli RIO zalecono wykazywanie w przedsięwzięciach WPF takich umów, choć to jest tylko zaśmiecaniem WPF, bo wydatki odbywają się w ramach środków bieżących na funkcjonowanie):

- umowę zawartą na okres dwóch lat na najem oraz obsługę serwisową urządzeń kopiujących (zwiększono wartość umowy),
- umowę zawartą na okres czterech lat na wykonanie strony internetowej i hosting serwisu www.sierakow.pl,
- umowę zawartą na okres dwóch lat na usługi dystrybucji w zakresie optymalizacji kosztów energii elektrycznej,
- umowę zawartą na okres trzech lat na wprowadzenie i obsługę rozliczania czasu rzeczywistego postoju w Strefie Płatnego Parkowania w Sierakowie za pośrednictwem systemu „moBilet”;
- umowę zawartą na okres czterech lat na wydanie i używanie kart flotowych,
- umowę zawartą na okres jednego roku (obejmującego dwa lata budżetowe) na dostęp do „Systemu Rada”.

Finansowanie deficytu i przeznaczanie nadwyżki.

Deficyt budżetu w roku 2018 oraz 2020 sfinansowany zostanie przychodami zwrotnymi z pożyczek, kredytów, obligacji, natomiast nadwyżki budżetowe w latach 2019 oraz 2021-2030 przeznacza się na spłatę wcześniej zaciągniętego długu.

Dług.

Dług na koniec 2018 roku został określony w wysokości 12.198.692,00 zł.

Poziomu długu ustalono w następujący sposób:

- dług wynikający z zaciągniętych pożyczek, kredytów, obligacji, który na koniec 2016 roku wyniósł 5.945.000,00 zł,
- minus planowane do spłaty w 2017 roku pożyczki, kredyty, wykup obligacji w łącznej kwocie 2.885.000,00 zł,
- plus planowana do zaciągnięcia w 2017 roku pożyczka z NFOŚiGW z programu LEMUR w kwocie 1.559.739,20 zł,
- plus planowana do zaciągnięcia w 2018 roku pożyczka z NFOŚiGW z programu LEMUR oraz obligacje w łącznej kwocie 8.438.952,80 zł,
- minus planowane do spłaty w 2018 roku obligacje w łącznej kwocie 860.000,00 zł.

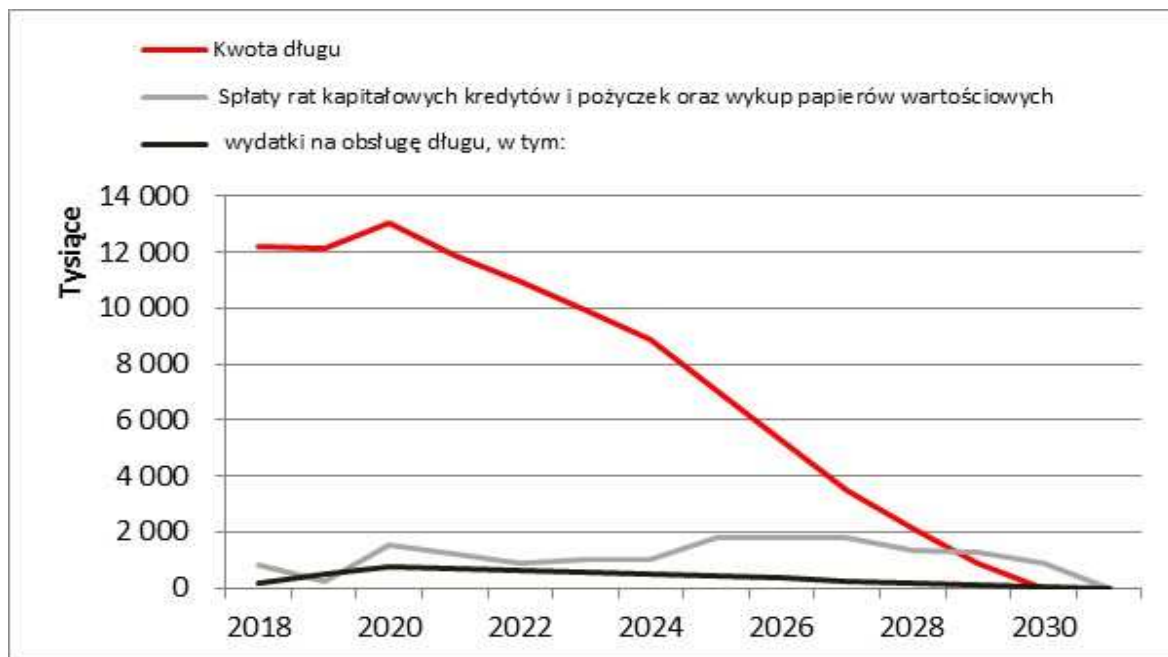
Planuje się zaciągnięcie dodatkowych zobowiązań zwrotnych w latach 2018-2021 z kredytów, obligacji, pożyczki LEMUR w łącznej kwocie 11.147.936,80 zł, w tym:

- w 2018 r. 8 438 952,80 zł
- w 2019 r. 170 984,00 zł
- w 2020 r. 2 498 000,00 zł
- w 2021 r. 40 000,00 zł

Nowe zobowiązania będą spłacane w latach 2019-2030.

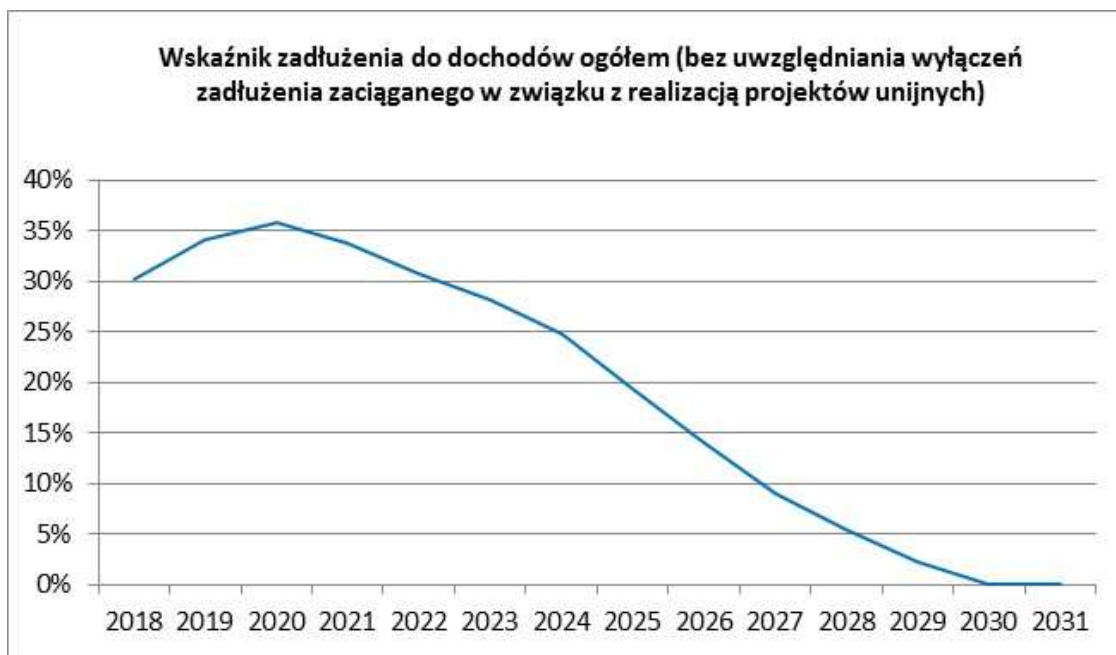
Poziom długi we wszystkich latach uwzględnia planowane spłaty rat zarówno starego zadłużenia jak i planowanego nowego - aż do całkowitej spłaty w roku 2030.

Poziom długi, wydatków na obsługę długu oraz środków przeznaczanych na spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych przedstawia poniższy wykres:

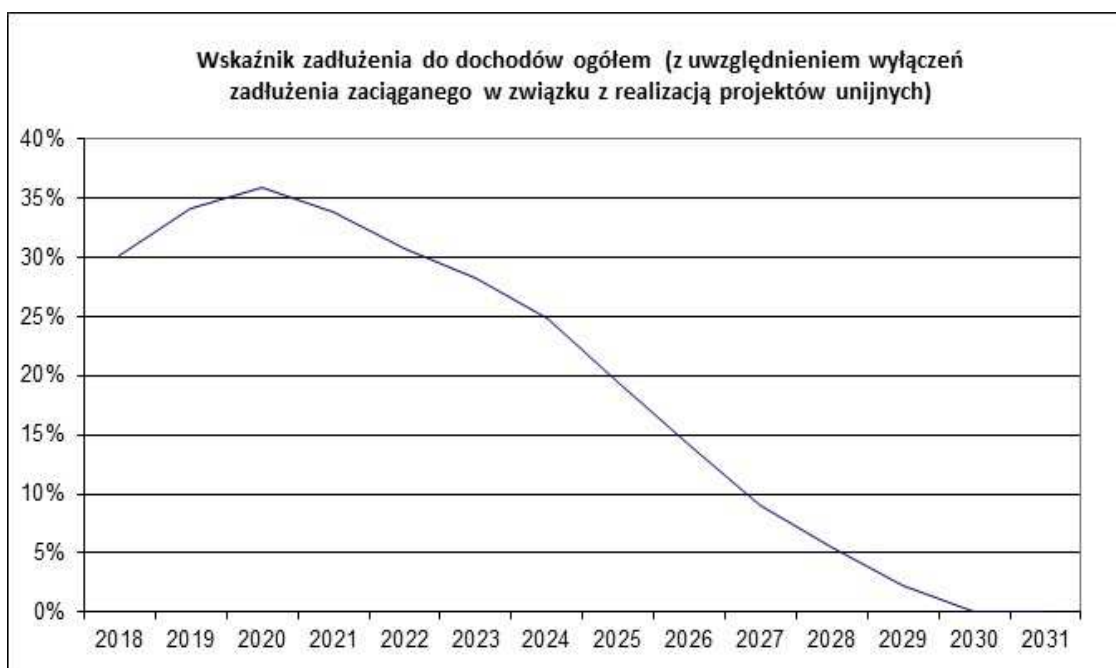

Kształtowanie się wskaźnika zadłużenia do dochodów przedstawiają dwa następujące wykresy:

a) bez uwzględniania wyłączeń zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją projektów z dofinansowaniem unijnym:

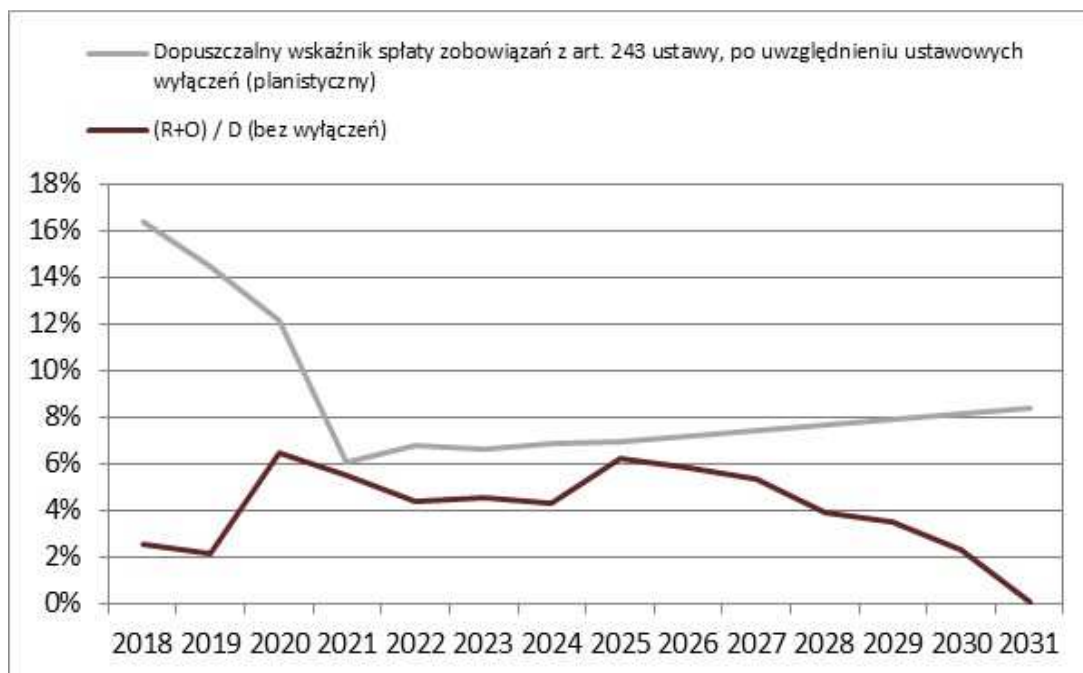

b) z uwzględnieniem wyłączeń zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją projektów z dofinansowaniem unijnym:

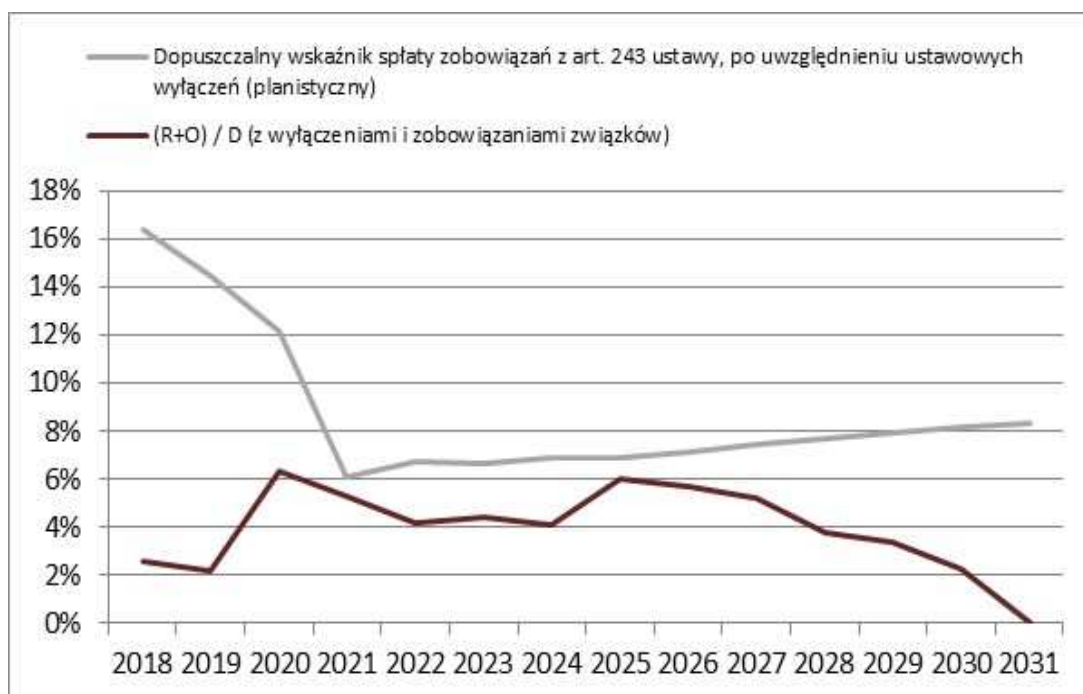

Wskaźniki obsługi długu w stosunku do dochodów oraz porównanie do limitów określonych w art. 243 ustawy o finansach publicznych przedstawiono na kolejnych wykresach (limity spłaty zobowiązań z art. 243 ustawy uwzględniają wyłączenia zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją projektów unijnych):

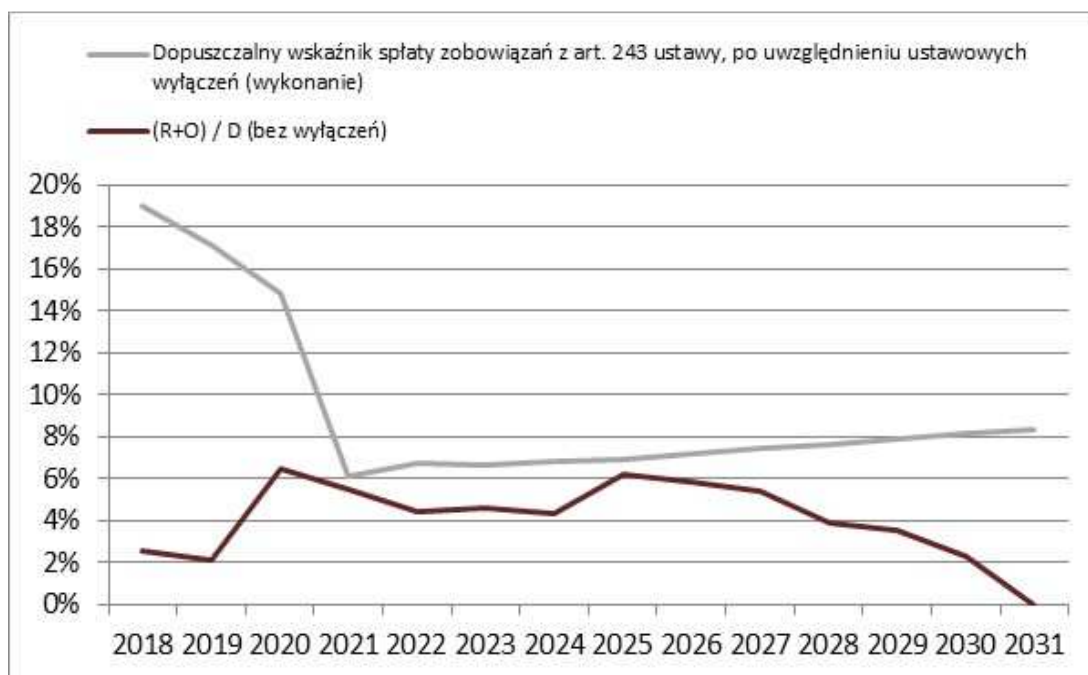
a) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (bez wyłączeń) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o plan z 3 kwartału 2017 r.

b) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (z wyłączeniami) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o plan z 3 kwartału 2017 r.

c) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (bez wyłączeń) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o wykonanie 2017 r.

d) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (z wyłączeniami) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o wykonanie 2017 r.

Analiza ryzyka niespełnienia wskaźnika z art. 243* ustawy o finansach publicznych.

W prognozowanym okresie zachowane zostaną wskaźniki spłat zadłużenia oraz jego obsługi w odniesieniu do dochodów, określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych we wszystkich latach objętych prognozą.

Wskaźniki wymagać będą stałego monitorowania i w przypadku zagrożenia przekroczeniem wskaźników należy podjąć kroki w celu wcześniejszej spłaty niektórych zobowiązań - w roku, w którym nie zostanie przekroczony limit obsługi długu.

W 2021 r. różnica między poziomem obsługi długu a dopuszczalnym wskaźnikiem obsługi długu wynosi tylko 0,84 pkt. % (z wyłączeniami) natomiast w 2025 roku 0,91pkt. % (z wyłączeniami) i jest to niebezpieczne tzw. „wąskie gardło” spowodowane przeznaczaniem nadwyżki oraz wolnych środków z lat ubiegłych na wydatki bieżące budżetu 2018 r., skutkujące pogorszeniem wskaźników przez trzy kolejne lata, a także wysokimi wydatkami bieżącymi w kolejnych latach.

Analizę ryzyka niespełnienia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych przedstawiono w poniższej tabeli:

Analiza ryzyka niespełnienia wskaźnika z art. 243
Analiza składowych wzorów wskaźnika z art. 243

0,0% różnica mniejsza od 0,0%
 0,5% różnica mniejsza od 0,5%
 1,0% różnica mniejsza od 1,0%

	Wykonanie		Plan 3 kw.	Wykonanie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	2015	2016	2017	2017														
max. limit spłat (planisty czny) - (R+O)/D (bez wyłączeń)	x	x	x	x	13,78%	12,31%	5,71%	0,63%	2,34%	2,07%	2,54%	0,72%	1,33%	2,04%	3,74%	4,37%	5,82%	8,32%
max. limit spłat (planisty czny) - (R+O)/D (z wyłączeniami)	x	x	x	x	13,78%	12,32%	5,81%	0,84%	2,54%	2,27%	2,74%	0,91%	1,51%	2,23%	3,91%	4,53%	5,91%	8,32%
max. limit spłat (wg wykonania) - (R+O)/D (bez wyłączeń)	x	x	x	x	16,41%	14,95%	8,35%	0,63%	2,34%	2,07%	2,54%	0,72%	1,33%	2,04%	3,74%	4,37%	5,82%	8,32%
max. limit spłat (wg wykonania) - (R+O)/D (z wyłączeniami)	x	x	x	x	16,41%	14,96%	8,45%	0,84%	2,54%	2,27%	2,74%	0,91%	1,51%	2,23%	3,91%	4,53%	5,91%	8,32%

* art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zmianami):

Art. 243. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R + O}{D} \right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db - dochody bieżące,
- Sm - dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb - wydatki bieżące,
- n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

2. Przy obliczaniu relacji, o których mowa w ust. 1, dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Do obliczenia relacji dla poprzednich dwóch lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych.

3. Ograniczenia określone w ust. 1 nie stosuje się do:

1) spłat rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami,

1a) wykupów papierów wartościowych emitowanych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami i dyskontem,

2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2

- w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków; termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a.

3a. Ograniczenia określone w ust. 1 nie stosuje się także do wykupów papierów wartościowych, spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami. W przypadku programu, projektu lub zadania przynoszącego dochód, poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego

dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania, a kwotę wydatków na wkład krajowy ustala się w wysokości jaka wynikałaby, gdyby poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, obliczony został bez uwzględnienia zdyskontowanego dochodu.

4. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostały przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z:

- 1) nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot;*
- 2) niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a.*